

durfde zij beweren dat Rodin eigenlijk niet goed kon teekenen en nu die onkunde onder een mantel had willen bedekken. En dat, terwijl hij N.B., om zijn opdracht zoo goed mogelijk te volbrengen, de figuur eerst geheel naakt gemodelleerd had.

Omtrent de overwegingen, die Rodin er toe brachten den letterkundige op die wijze weer te geven, heeft hijzelf zich duidelijk uitgesproken. Is, zoo vraagt hij, niet op een dergelijke manier een schrijver uitgedost, die in het holle van den nacht vol inspiratie in zijn vertrek rondwandelt als in trance, er op uit zijn inwendige visies te grijpen en vast te leggen? Ik weet wel, dat een dergelijke wijze van voorstelling niet de gewone is, maar dat het gebruikelijk was van een groot man het standbeeld op plein of in parken op te stellen in een theatrale houding die bewondering vergt. Maar ik vraag u, hoe past nu zoo iets bij een Balzac, die zich geen oogenblik rust gunt, die van den nacht een dag maakt om, zijn gezondheid geweld aandoend, zijn schulden te delgen met de teboekstelling van geschriften vol leven en hartstocht, waarmede hij zichzelve een onsterfelijk monument zal oprichten!

Ondanks al die goede en begrijpelijke beweegredenen mocht het ontwerp de goedkeuring der Commissie niet wegdragen, met hoeveel liefde Rodin zich ook gewijd had aan de uitwerking. Want Balzac gold voor hem als de betekenisvolste dichter van het moderne Frankrijk; en nadat Chapu, aan wien de opdracht eerst was verstrekt, in 1891 was overleden, alvorens hij die had kunnen uitvoeren, was Rodin vol verantwoordelijkheidsgevoel de taak gaan volbrengen, die op hem was overgedragen. Hij overhaastte zich niet, maar maakte eerst tal van nauwgezette voorstudies en ging zelfs een tijdlang wonen in Touraine, het geboorteland van Balzac, waaraan deze een zoo groote liefde toedroeg en waaruit hij zoo vele gegevens putte voor de locale schilderijen in zijn werken.

De „Société de gens de lettres” was zeer verontwaardigd dat de aan Rodin bestelde arbeid zoo lang uitbleef en hij haar niet minder dan zeven jaren daarop liet wachten. En toen die dan eindelijk in het voorjaar van 1898 was gereedgekomen, werd hij afgekeurd en niet voor uitvoering geschikt geoordeeld met de groote meerderheid van 11 tegen 4 stemmen. In plaats van aan Rodin werd thans de opdracht gegeven aan zijn collega Falguière. Afkeerig als hij was van gekibbel, trok Rodin zich terug, zonder zelfs een vergoeding te eischen voor al zijn arbeid: zijn waardigheid was niet minder groot dan zijn artistiek geweten. En toen nu later het ontwerp van zijn mededinger, hoewel van middelmatige waarde, wél werd goedgekeurd en op de Avenue de Friedland als beeld onthuld, droeg Rodin aan Falguière hoegenaamd geen kwaad hart toe; zijn hooge kunstenaarsgeest en grootzieligheid was vrij van alle ijverzucht en in bewustheid van eigen kracht daarboven verheven. Dit werd wel bewezen door het